

SHERIA YA FEDHA YA SERIKALI ZA MITAA

(SURA YA 290)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 7(1) na 16(1)

SHERIA NDOGO ZA (ADA NA USHURU) ZA HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA, ZA MWAKA 2014

SEHEMU YA I

UTANGULIZI

- Jina 1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Ada na Ushuru) za Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea za Mwaka 2014 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.
- Matumizi 2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote lililo chini ya mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea.
- Tafsiri 3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokua pale itakapoelezwa vinginevyo;-
- “Ada na Ushuru”* maana yake ni malipo yanayolipwa kwa Halmashauri au wakala wake kwa ajili ya huduma, vibali, au leseni mbalimbali zitolewazo na Halmashauri.
- “Afisa Muidhiniwa”* maana yake ni Afisa yeyote wa Halmashauri aliyeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.
- “Chombo cha Usafiri”* maana yake ni chombo chochote kinachotumika kusafirisha mtu, watu au mizigo kutoka sehemu moja kwenda nyingine isipokuwa mkokoteni, au wanyama wanaotumika kama kusafirisha watu au mizigo.
- “Halmashauri”* maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Sengerema.
- “Kibali”* maana yake ni idhini au ruhusa ya maandishi inayotolewa na Halmashauri.
- “Kituo cha Mabasi”* maana yake ni eneo maalum lililotengwa na Halmashauri kwa madhumuni ya kupakia na kuteremsha abiria na mizigo ya Abiria.

“Machinjio” maana yake ni sehemu iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuchinjia wanyama na kuanika ngozi.

“Madini ya ujenzi” maana yake ni Kokoto, Mawe, Changarawe, Mchanga, Chokaa, Marumalu, Kifusi, Udongo Mfinyanzi, au chochote kinachochimbwa na kupatikana katika Mamlaka ya Halmashauri kwa shughuli za ujenzi;

“Maegesho” Sehemu yeyote iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuegesha chombo cha usafiri kwa muda.

“Masoko” maana yake ni sehemu yoyote iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuuza na kununua bidhaa.

“Mnada” maana yake ni sehemu iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuendesha shughuli za kuuza na kununua bidhaa.

“Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Sengerema pamoja na Afisa yeyote wa umma atakayeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi.

“Usajili wa vyombo vya usafiri” maana yake ni utaratibu utakaowekwa na Halmashauri wa kuorodhesha idadi ya vyombo vya usafiri vinavyofanya biashara ndani ya mamlaka ya Halmashauri.

“Ushuru wa Madini ya Ujenzi” maana yake ni ushuru utakaotozwa kwa kibali cha uchimbaji wa Kokoto, Mawe, Changarawe, Mchanga, Chokaa, Marumalu, Kifusi, Udongo Mfinyanzi kinachochimbwa na kupatikana katika Mamlaka ya Halmashauri kwa shughuli za ujenzi;

“Wakala” maana yake ni Mtu, Taasisi, Kampuni, au asasi yeyote iliyoteuliwa kisheria na Halmashauri kukusanya mapato kwa niaba ya Halmashauri.

SEHEMU YA II NAMNA YA KUKUSANYA ADA NA USHURU

Ada na
Ushuru

4. (1) Halmashauri itatoza Ada na Ushuru mbalimbali kwa ajili ya vibali, leseni na huduma zitolewazo na Halmashauri kama inavyoonyeshwa katika Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi.
- (2) Ada na Ushuru utozwayo chini ya Sheria Ndogo hizi utalipwa kabla ya huduma kutolewa
- (3) Huduma zitakazotozwa Ada na ushuru katika Sheria Ndogo hizi ni:-
 - i. Ada ya Ukusanyaji na Utupaji wa Taka,
 - ii. Ushuru wa masoko ya Mifugo na Nyama,

- iii. Ushuru wa madini ya ujenzi,
- iv. Ada ya kuendesha shughuli za utamaduni,
- v. Ushuru wa vibao vya matangazo ya biashara,
- vi. Ada ya Shughuli za Kiutamaduni
- vii. Ushuru wa mazao ya misitu.
- viii. Ada ya matumizi ya masoko na Upangaji wa nyumba za Halmashauri.
- ix. Ushuru wa Kituo cha Mabasi.

(4) Halmashauri itatenga maeneo maalumu ya kutoza Ada na Ushuru kutokana na chanzo husika.

(5) Malipo ya Ada na Ushuru yanayotozwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi yatalipwa kwa Halmashauri au Wakala wake na kutolewa stakabadhi kama kielelezo cha malipo yaliyofanyika.

Wajibu wa kulipa Ada na Ushuru

5. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayetakiwa kulipa Ada na Ushuru kuhakikisha kwamba analipa Ada na Ushuru kwa viwango vilivyoainishwa kwenye jedwali la Sheria Ndogo hizi.
- (2) Muda wa kukusanya utakuwa ni kuanzia saa kumi na mbili kamili asubuhi mpaka saa kumi na mbili jioni.
- (3) Malipo ya Ada na Ushuru yatafanyika kila siku au kwa mwezi kulingana na makubaliano yatakayowekwa kati ya Halmashauri/Wakala na mlipa Ada na ushuru.

Uteuzi wa Wakala

6. (1) Halmashauri ina Mamlaka ya kumteua mtu binafsi, kampuni, Asasi au Taasisi kukusanya Ada na Ushuru kwa niaba yake.

Wajibu wa Wakala

- (2) Wakala aliyeteuliwa chini ya sheria ndogo hizi atakuwa na wajibu wa;
- (a) kukusanya na kupokea Ada na Ushuru kwa niaba ya Halmashauri katika eneo alilopangiwa na kwa kiwango kilichoainishwa chini ya Sheria Ndogo hizi;
 - (b) kuwasilisha makusanyo yote aliyowajibika kukusanya kwa kuzingatia masharti ya mkataba wa uwakala;
 - (c) Wakala aliyeteuliwa kukusanya mapato ya Halmashauri atatakiwa kuweka dhamana ya kusanyo la mwezi mmoja kabla ya kusaini Mkataba.
 - (d) Kusanyo la mwezi mmoja lililowekwa dhamana na wakala litarejeshwa mwisho wa mwaka wa fedha unahusika na Mkataba.

- (e) Kuilipa Halmashauri kiwango cha uwakala kilichokubaliwa katika mkataba siku tano (5) kabla ya tarehe ya kuanza uwakala Kwa kila mwezi;
- (f) kumchukulia hatua za kisheria mtu yeyote ambaye atakiuka masharti ya Sheria Ndogo hizi;

SEHEMU YA III MAKOSA NA ADHABU

Makosa na Adhabu 7. Itakuwa ni kosa kwa:-

- (1) Kwa Wakala;
 - (a) Atakusanya Ada na Ushuru bila kibali cha maandishi au mkataba toka kwa Halmashauri;
 - (b) Atajaribu au atakusanya ada na ushuru kwa kiwango tofauti na kilichotajwa na Sheria Ndogo hizi;
 - (c) Atashindwa kuwasilisha au atawasilisha pungufu ya kiwango cha Ada na Ushuru alichokubaliwa katika mkataba;

Atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini ya shilingi Hamsini elfu (50,000/=) au Kifungo cha miezi kumi na miwili jela au vyote viwili kwa pamoja yaani faini na kifungo.

- (2) Kwa yeyote;
 - (a) Atashindwa, atadharau, au atakaidi/ Atakataa kulipa Ada na Ushuru au kutekeleza agizo lolote alilopewa na Halmashauri kuhusiana na ulipaji wa Ada na Ushuru chini ya Sheria Ndogo hizi;
 - (b) Atamshawishi mtu au kundi la watu kukataa au kukwepa kulipa Ada na Ushuru;
 - (c) Atatengeneza, atatayarisha, ataidhinisha utengenezaji, au atatumza nyaraka za uongo kwa nia ya kujipatia manufaa yatokanayo na ukusanyaji wa Ada na Ushuru mbalimbali ndani ya Halmashauri;
 - (d) Kwa makusudi huku akijua ni kosa atatoa taarifa za uongo kwa Halmashauri, au Atashindwa au kutoa taarifa zitakazohitajika na Halmashauri;
 - (e) atashindwa kuweka Kumbukumbu, Vitabu, Hesabu, au maelezo yoyote yatakayohitajika Halmashauri; Na
 - (f) Atamzuia Afisa Muidhiwa au Wakala kutekeleza majukumu yake.

Atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyozidi shilingi hamsini elfu (50,000/=) au kutumikia kifungo kisichozidi Miezi kumi na mbili (12) jela au adhabu zote mbili kwa pamoja.

- Kufililisha kosa 8. Mkurugenzi anaweza kumtoza mtu yeyote faini isiyozidi shilingi Laki moja (100,000/=) iwapo mkosaji atakiri kosa kwa maandishi na kukubali kulipa faini iliyoainishwa chini ya Jedwali la Nane la Sheria Ndogo hizi.

YAMEUNDWA CHINI YA KIFUNGU CHA 4 (1)

JEDWALI LA KWANZA

I. USHURU WA MASOKO YA MIFUGO NA NYAMA

Aina ya mnyama

kiwango cha ushuru

(1) Ng'ombe	Shilingi 1500/= kwa Ng'ombe mmoja
(2) Kondoo na mbuzi	Shilingi 1000/= kwa kila mnyama
(3) Nguruwe	Shilingi 1000/= kwa nguruwe mmoja

II. ADA YA KUENDESHA SHUGHULI ZA UTAMADUNI, BURUDANI NA MICHEZO

Na.

Ada/Ushuru

Kiwango

1.	Ada ya kusajili kikundi cha sanaa na muziki.	5,000/= Kwa mwaka
2.	Kibali cha kucheza disco na dansi kwa usiku mmoja,	
	a) Kikundi cha ndani ya Wilaya	2000/= kwa siku
	b) Kikundi cha nje ya wilaya lakini ndani ya Mkoa	3000/= kwa siku
	c) Kikundi kutoka nje ya ya mkoa	10,000/= kwa siku
3.	Kibali cha kuonyesha sanaa za maonyesho (Sinema,video,maigizo,sarakasi,ngumi,ngoma (maigizo,sarakasi na kunyanyua vyuma n.k),	
	i) Sanaa za maonyesho,ngoma, Maigizo, sarakasi, ngumi.	2000/= kwa siku

ii) Sinema na video vibali vikundi ndani ya mkoa.	2000/= kwa siku
iii) Sinema na video vibali vikundi nje ya mkoa	10000/= kwa siku
4. Kibali cha kuendesha shughuli zozote za mikutano ya kidini nje ya maeneo ya makanisa au miskitini ni bure (lakini lazima kibali kitolewe)	
5. Kibali cha kuuza dawa za asili	5000/= kwa mwaka
6. Kibali cha kuendesha tiba za asili	10000/= kwa mwaka
7. Ada kwa ajili ya kudhuru sehemu za makumbusho au za kihistoria.	

a) Kwa raia wa Tanzania

i) Mtu mzima	1000/=
ii) Wanafunzi	200/=

b) Kwa wasio kuwa raia wa Tanzania

i) Mtu mzima	\$ 2
ii) Wanafunzi	\$ 1

III. ADA NA USHURU WA STENDI NA MAEGESHO NA KULAZA MAGARI KWA MAENEO YALIYOTENGWA.

<u>Na.</u>	<u>Chombo cha usafiri</u>	<u>Ada/Ushuru</u>
A. Ada ya kulaza magari stendi		
1.	Magari ya mizigo,mashine na mitambo ya ujenzi	3000/= kwa siku
2.	Teksi	1000/= kwa siku
3.	Mabasi ya Abiria	2,000/= kwa siku
4.	Magari ya watu binafsi	1,000/= kwa siku
B. Ushuru wa stendi ya mabasi.		
(i)	Mabasi makubwa zaidi ya abiria 45	3,000/= kwa siku
(ii)	Mabasi yanayobeba abiria chini ya 45	2000/= kwa siku
(iii)	Magari ya watu binafsi na teksi	500/= kwa siku
(iv)	Lori tani 13 na kuendelea	2000/=kwa siku
(v)	Lori chini ya tani 13	1000/kwa siku
(vi)	Magari madogo ya abiria yanayofanya Safari nje ya wilaya.	1000/=kwa siku

(vii)	Magari madogo ya abiria yanayofanya Safari ndani ya wilaya	500/= kwa siku
(viii)	Magari mengine ya biashara	1000/=kwa siku

IV. USHURU WA MADINI YA UJENZI

<u>Na.</u>	<u>Uzito wa gari</u>	<u>Kiasi cha Ushuru</u>
1.	Maombi ya kibali cha kuchimba madini ya ujenzi	3,000/= kwa kila kibali
2.	Madini ya ujenzi tani 1 hadi 3 na nusu	1,000/= kwa kila safari
3.	Madini ya ujenzi tani 3 na nusu hadi 7	1,500/= kwa kila safari

1000/= kila tani itakayoongezeka

V. ADA YA MATANGAZO YA BIASHARA

<u>Aina ya tangazo</u>	<u>Kiwango cha ada</u>
1. Maombi ya kuweka mabango ya Biashara/kuchora	3,000/= kwa maombi
2. Matangazo yanayong'aa	Shilling 2 kwa sentimita mraba kwa mwaka.
3. Matangazo yasiyong'aa	Shilingi 1 kwa sentimita mraba kwa mwaka.
4. Matangazo ya biashara kwa njia ya vipaza sauti.	3000/= kwa siku.

VI. USHURU WA MAZAO YA MISITU

Mkaa,Mbao,Magogo,kuni,fito na mazao mengine yana Zalishwa au kupatikana kutoka kwenye misitu.	5% ya malipo yanafanywa na mawakala wa huduma za misitu.
---	--

VII. ADA YA UKUSANYAJI NA UTUPAJI WA TAKA

<u>A. Wahusika</u>	<u>Kiwango cha ada.</u>
1. Kaya/Nyumba	300/= kwa mwezi.
2. Vibanda vya biashara	500/= kwa mwezi
3. Mashirika ya umma na binafsi	1000/= kwa mwezi
4. Karakana,gereji, Mashine za kusaga na kukoboa	2000/= kwa mwezi
5. Kituo cha mafuta.	2000/=kwa mwezi
6. Nyumba za kulala wageni.	2000/=kwa mwezi

VIII. ADA NA USHURU WA MATUMIZI YA MASOKO NA NYUMBA ZA HALMASHAURI.

<u><i>Nyumba za Halmashauri na eneo zilipo</i></u>	<u><i>Kiwango kwa mwezi</i></u>
a) Uhindini	10,000/=
b) Mahakamani	10,000/=
c) Matangini	20,000/=
d) Mji Mdogo	20,000
e) Maliasili	10000/=
f) Kilimani Road	20000/=
g) Majumba kumi	30000/=
h) Hospitali	10000/=

Masoko ya Halmashauri

Aina ya biashara

kiwango cha ulipaji kwa siku moja

1. Ndizi na nafaka na kuuza kwa wafanyabiasha	
a) Magari madogo	2000/=
b) Magari makubwa	5000/=
2. Biashara nyingine	1000/=

**JEDWALI LA PILI
ORODHA YA MASOKO**

(Chini ya kifungu cha 4 (4))

- 1 Soko kuu la wilaya
- 2 Voda
- 3 Tunduru ya leo

HATI YA KUKIRI NA KUFIFILISHA KOSA

(Chini ya kifungu cha 8)

Mimi nakiri mbele yaambaye ni Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashuri ya Wilaya ya Nachingwea, kwamba mnamo tarehe ya Mwezi Mwaka nilitenda kosa la kukiuka masharti ya kifungu cha cha Sheria Ndogo za Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea (Ada na Ushuru) za Mwaka 2014.

Kwa Mamlaka aliyopewa Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri, Niko tayari kulipa kiasi cha Ada/ Ushuru ninaodaiwa pamoja na faini.

NATHIBITISHA KWAMBA MAELEZO HAPO JUU NI YA KWELI NA NIMEYATOA KWA HIARI YANGU KADRI YA UFAHAMU WANGU

Leo tarehe..... ya Mwezi..... Mwaka

Jina..... *Saini*.....

Mbele ya :

Jina:

Cheo:

Saini:

Muhuri wa Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea umebandikwa katika Sheria Ndogo hizi kwa azimio la Mkutano wa Halmashauri ulioitishwa na kufanyika tarehe 31 mwezi 10/2014 mbele ya-

Valery A. Kwembe
MKURUGENZI
HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA

Abdallah M.Chikawe
MWENYEKITI WA HALMASHAURI
HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA

NAKUBALI,

(MP)

MIZENGO K. P.PINDA

WAZIRI MKUU

DODOMA